

Dosarul nr. 2r-308/22
2-20131919-01-2r-15062022

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – I. Potînga
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, O. Cojocaru, M. Anton

DECIZIE

13 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan,
în cauza civilă la cererea cu valoare redusă înaintată de către Întreprinderea
Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 mun. Chișinău împotriva Rodicăi
Cîrlan și lui Gheorghe Cîrlan cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii din 24 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-
a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit cererea de apel depusă de către
Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan,

constată:

La data de 22 octombrie 2022 Întreprinderea Municipală de Gestionare a
Fondului Locativ nr. 8 mun. Chișinău s-a adresat în instanța de judecată cu cerere cu
valoare redusă împotriva Rodicăi Cîrlan și lui Gheorghe Cîrlan, solicitând încasarea
în mod solidar a datoriei pentru serviciile locativ comunale în sumă de 3198,53 lei
neachitată până la data de 01 septembrie 2020.

Prin hotărârea din 14 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a
admis cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea Municipală de
Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 mun. Chișinău.

S-a încasat în mod solidar de la Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan în beneficiul
Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 mun. Chișinău
datoria în mărime de 3198,53 lei pentru consumul serviciilor locativ-comunale
(deservire bloc locativ, transportare deșeuri, deservire echipament tehnic, apă
menajeră) neachitată până la 01 septembrie 2020 pentru locul de consum mun.
Chișinău, str. XXXXX, suma de 215 lei cu titlu de cheltuieli pentru citarea publică
și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 270 lei. (f.d. 52)

La 24 iunie 2021 Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan au declarat apel nemotivat
împotriva hotărârii din 14 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.
Totodată, apelanții au solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului. (f.d.
58-59)

Ulterior, la 22 iulie 2021 apelanții au depus motivarea cererii de repunere a apelului termen. (f.d. 66-68)

Prin încheierea din 07 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de repunere în termen depusă de către Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan.

S-a restituit cererea de apel declarată de către Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan ca fiind depusă în afara termenului legal.

S-a încetat procedura în ordine de apel și s-a explicat că nu se mai admite de a se adresa cu o altă cerere de apel.

La 01 noiembrie 2021 Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan au declarat recurs asupra încheierii din 07 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestată cu soluționarea problemei în fond și repunerea în termen a cererii de apel.

Prin încheierea din 24 noiembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de către Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan.

S-a casat încheierea din 07 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă la cererea cu valoare redusă depusă de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 mun. Chișinău împotriva Rodicăi Cîrlan și lui Gheorghe Cîrlan cu privire la încasarea datoriei, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel pentru verificarea suplimentară a argumentelor de repunere în termen a apelului. (f.d. 105-110)

Prin încheierea din 24 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de repunere în termen depusă de către Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan.

S-a restituit cererea de apel declarată de către Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan ca fiind depusă în afara termenului legal.

S-a încetat procedura în ordine de apel și s-a explicat că nu se mai admite de a se adresa cu o altă cerere de apel. (f.d. 129-136)

La data de 03 iunie 2022 Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan au depus recurs împotriva încheierii din 24 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii, soluționând pozitiv problema admiterii cererii de repunere în termen de declarare a apelului. (f.d. 138-143)

În motivarea recursului au invocat că încheierea instanței de apel este abuzivă și ilegală deoarece, motivele invocate și înscrisurile prezentate la cererea de apel se încadrează în dispozițiile art. 116 alin. (1) din Codul de procedură civilă, ori instanța de fond toată corespondența a expedit-o Rodicăi Cîrlan și lui Gheorghe Cîrlan la adresa mun. Chișinău, str. XXXXX, unde nu au activat și nu au domiciliat nici odată.

De asemenea, consideră că instanța de apel neîntemeiat a argumentat că instanța de fond a dispus citarea părților în conformitate cu prevederile art. 108 din Codul de procedură civilă prin publicitate, ori în acțiune este indicată adresa de domiciliu al părților, la care a fost expedită doar somația de către lichidatorul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 mun. Chișinău, iar prima instanță nu a expedit nici un act judecătoresc, respectiv nu a fost respectată procedura prevăzută în art. 100 și 105 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 24 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa Rodicăi Cîrlan și lui Gheorghe Cîrlan prin poșta electronică la adresa gheorghecirlan@yahoo.com la data de 01 iunie 2022. (f.d. 137) Respectiv, recursul declarat la 03 iunie 2022, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel, admiterea cererii de repunere în termen și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 14 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea depusă de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 mun. Chișinău.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 24 iunie 2021 Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan au depus cerere de apel nemotivată, totodată solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului.

Ulterior, la data de 22 iulie 2021 Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan au depus motivarea cererii de repunere a apelului în termen.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. (3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Articolul 116 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. (3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective, etc.).

La caz, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 24 martie 2022 a respins cererea depusă de către Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan, cu privire la repunerea în termen a cererii de apel. A restituit cererea de apel depusă de către Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan împotriva hotărârii din 14 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru ca fiind depusă în afara termenului legal, cu încetarea procedurii în

ordine de apel. Instanța de apel a refuzat să repună apelul în termen, invocând că apelanții urmau să-și exercite dreptul la acțiune la împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua pronunțării hotărârii instanței de fond din 14 aprilie 2021, însă cererea de apel a fost depusă la data de 24 iunie 2021. Instanța a considerat că actele cauzei, și anume, somația de înființare a popririi recepționată la 14 mai 2020, precum și avizul publicat în ziarul „Dreptul” denotă că Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan cunoșteau despre litigiul inițiat împotriva sa de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 mun. Chișinău. Totodată, instanța de apel a menționat că apelanții Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan, contrar prevederilor art. 118 din Codul de procedură civilă, nu au prezentat probe ce ar confirma temeinicia omiterii termenului prevăzut de lege pentru declararea apelului.

Aceste concluzii sunt în contradicție cu probele materiale și cu prevederile art. 116 din Codul de procedură civilă.

Materialele cauzei atestă că Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 mun. Chișinău în cuprinsul cererii cu valoare redusă a indicat domiciliul pârâților Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan mun. Chișinău, str. XXXXX, cât și adresa locului de consum mun. Chișinău, str. XXXXX.

Prima instanță a expediat Rodicăi Cîrlan și lui Gheorghe Cîrlan încheierea din 27 octombrie 2020, prin care s-a acceptat spre examinare cererea cu valoare redusă depusă de către reclamanta Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 mun. Chișinău la adresa locului de consum a pârâților mun. Chișinău, str. XXXXX, de la care corespondența a fost returnată ca nereclamată. Instanța a omis să comunice actele de procedură la adresa de domiciliu a pârâților, deși din probele materiale reiese că Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 mun. Chișinău a expediat în adresa Rodicăi Cîrlan și lui Gheorghe Cîrlan somația de înființare a popririi, în temeiul art. 126 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 la adresa de domiciliu mun. Chișinău, str. XXXXX, care a fost recepționată de ultimii la 14 mai 2020 și care confirmă că destinatarii la această adresă primesc corespondența.

Totodată, adresa de domiciliu a Rodicăi Cîrlan și lui Gheorghe Cîrlan mun. Chișinău, str. XXXXX, este confirmată prin extrasul din Registrul de Stat al Populației al Agenției Servicii Publice. (f.d. 8, 9)

Din dosar rezultă că înștiințarea remisă de către instanța de fond la adresa pârâților Rodica Cîrlan și lui Gheorghe Cîrlan, care este locul de consum mun. Chișinău, str. XXXXX a fost restituită cu mențiunea „nereclamat”.

Instanța de fond, contrar prevederilor art. 108 din Codul de procedură civilă, a înștiințat pârâții Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan despre acceptarea spre examinare a cererii cu valoare redusă public, plasând citația publică în ziarul „Dreptul”.

În conformitate cu art. 108 alin. (1) din Codul de procedură civilă dacă locul de aflare a pârâtului nu este cunoscut și reclamantul dă asigurări că, deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliul acestuia, președintele instanței dispune citarea acestuia prin publicitate.

Instanța de recurs a reținut că publicarea în presă a înștiințării privind acceptarea spre examinare a cererii cu valoare redusă depusă de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 mun. Chișinău nu poate fi considerată citare legală a pârâților Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan, ori atât

reclamanta, cât și instanța au cunoscut adresa de domiciliu a pârâților și că corespondența la această adresă este recepționată, însă din motive necunoscute s-a omis de a expedia corespondența la adresa de domiciliu mun. Chișinău, str. XXXXX.

Subsecvent, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a expediat Rodicăi Cîrlan și lui Gheorghe Cîrlan dispozitivul hotărârii din 14 aprilie 2021 tot la adresa de consum a pârâților mun. Chișinău, str. XXXXX și nu la adresa de domiciliu.

Respectiv, în circumstanțele speței, s-a demonstrat că cererea de repunere în termenul de declarare a apelului depusă de Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan întrunește condițiile în sensul art. 362 alin. (3) și art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, ori ultimii au demonstrat că au omis termenul de 30 zile de contestare cu apel a hotărârii, prin faptul că instanța de fond nu i-a informat despre punerea pe rol a dosarului, n-a expediat corespondența la domiciliul pârâților, deși adresa era indicată în cererea de chemare în judecată, dar numai la adresa de consum al pârâților, unde corespondența nu se reclamă.

Pornind de la respectarea dreptului la un proces echitabil, care include și dreptul de acces la justiție, garantat de art. 6 § 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art. 13 CEDO, circumstanțele relatate generează casarea încheierii contestate. În caz contrar partea apelantă ar fi lipsită de posibilitatea de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislația națională, cât și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Mai mult, Codul de procedură civilă oferă părților dreptul de a iniția personal acte procesuale și de a-și realiza drepturile procedurale printr-o modalitate opțională în toate fazele procesului, atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel și de recurs, aspect ce rezultă și din principiul disponibilității, ori art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

De altfel, normele procesuale au drept obiectiv să asigure exercitarea dreptului la un proces echitabil și că la elaborarea unor astfel de reglementări legiuitorul se bucură de o anumită marjă de apreciere, cu condiția ca aceste reglementări să nu aducă atingere însăși substanței dreptului.

În situația reglementării legale a condițiilor de exercitare a unui drept subiectiv sau procesual, valorificarea acestuia nu poate fi restrânsă de către o instanță, deoarece de rând cu faptul că este încălcată norma legală, se aduce atingere și drepturilor părților litigante.

Aici Colegiul consideră necesar de a cita ca fiind pertinente și prevederile art. 26 alin. (3), (4) din Codul de procedură civilă, în conformitate cu care instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea

poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel a restituit cererea de apel cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție repetat ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa încheierea din 24 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a repune apelanții în termenul de declarare a apelului și a remite cauza în instanța de apel la etapa punerii pe rol a cererii de apel.

În conformitate cu art. 424 alin. (2), 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admite recursul declarat de către Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan.

Se casează integral încheierea din 24 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă la cererea cu valoare redusă depusă de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 mun. Chișinău împotriva Rodicăi Cîrlan și lui Gheorghe Cîrlan cu privire la încasarea datoriei și se emite o nouă încheiere, prin care se admite cererea și se repun apelanții Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan, în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 14 aprilie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Cauza civilă la cererea cu valoare redusă depusă de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 mun. Chișinău împotriva Rodicăi Cîrlan și lui Gheorghe Cîrlan cu privire la încasarea datoriei se restituie spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea chestiunii cu privire la punerea pe rol a apelului declarat de către Rodica Cîrlan și Gheorghe Cîrlan.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh